

Protokoll 9/2024

fört vid Bromma stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen
den 26 september 2024 kl. 18:30-19:30, Alviks kulturhus

Ledamöter

Johan Heinonen (S) Ordförande
Mattias Keresztesi (M) 1:e vice ordförande
Rose-Marie Rooth (V) 2:e vice ordförande
Stina Andersson (S)
Svante Thorell (MP)
Alexander Saednia (M)
Sara Emrooz (M)
Findel Madison (SD)
Hanna Wistrand (L)
Johan Duvdahl (C)
Laila Abdallah (S)
Petter Jennervall (S)
Pelle Johansson (S)

Ersättare

Tove Lönstad (S)
Albin Ringstad (S)
Thomas Nicholas (V)
Terese Nordberg (V)
Johanna Klamming (MP)
Mikael Valdorson (M)
Stefan Ennerfelt (L)
Christopher Oskarsson (KD)

Övriga närvarande

Susanna Halldin Olsson Stadsdelsdirektör
Joel Färlin Avdelningschef
Eva Runestig Avdelningschef
Fredrik Skoglund Avdelningschef
Susanne Karlsdotter Avdelningschef
Caroline Blomberg-Ohlström Avdelningschef
Lisa Ekelöf Sekreterare

Justerare

Johan Heinonen (S) och Mattias Keresztesi (M)

Datum för justering

2024-09-27

Paragraf

§6

Sekreterare

Lisa Ekelöf

§ 6**Tertialrapport 2 2024 för Bromma stadsdelsnämnd**

BRO 2024/442

Beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 2 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden anmäler omslutningsförändringar med totalt 2,1 mnkr för minskade intäkter, rubrik Omslutningsförändringar.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering för driftmedel med 0,7 mnkr för ökade kapitalkostnader inom stadsmiljöområdet, bilaga 3.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering för driftmedel med 0,6 mnkr för ny gruppbostad Mariehällsvägen, bilaga 3.
5. Nämnden ansöker om budgetjustering för driftmedel med 0,9 mnkr för omstrukturering av förskolan Söderberga allé 10, bilaga 3.
6. Nämnden ansöker om budgetjustering för driftmedel med 0,7 mnkr för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, bilaga 3.

Sammanfattning av ärendet

Tertialrapport 2 2024 för Bromma stadsdelsnämnd följer upp de mål och indikatorer som kommunfullmäktige fastställt i stadens budget 2024. I tertialrapporten redovisas resultat och analyser av nämndens arbete under årets första åtta månader. Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året. Bakgrund Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen som kommunstyrelsen ansvarar för. Uppföljningen baseras i huvudsak på prognostiserade avvikelser mot budget och verksamhetsmål. Rapporteringen ger kommunstyrelsen en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Heinonen (S) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi vill rikta ett varmt tack till Stadsdelsdirektören och förvaltningens tjänstemän för en tydlig och väl sammansatt tertialrapport, och vi noterar att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året.

Även om våra partier förespråkar delvis andra målsättningar än de inriktningsmål som den rödgröna majoriteten representerar, så är vi överens om att förvaltningen har lyckats mycket bra med att arbeta noggrant och systematiskt för att nå de målsättningar man har haft för verksamheterna. En sådan hög ambition som förvaltningen uppvisar är vi och brommaborna tacksamma för.

Arbetet i Bromma Stadsdelsnämnd tar sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad, med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas

verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Tertialrapporten visar på flera glädjande punkter gällande KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 om hur tryggheten ska öka genom förebyggande insatser. Samtidigt har Bromma tyvärr fått två öppna drogsener – och nämndens arbete som berör trygghetsskapande åtgärder och förebyggande insatser behöver fokusera starkt på att vända denna utveckling.

På den förebyggande sidan är det särskilt glädjande kring Ungdomens hus vid Islandstorget. Däremot är öppetiderna för lokalerna i i Mariehäll – endast två dagar i veckan – lovvärt men förmodligen inte tillräckligt. En utvärdering av Ungdomens hus vid Islandstorget behöver genomföras innan vidare planer kommer på plats, men därefter är nästa naturliga steg en liknande lösning i Mariehäll. Storleken på områdets ungdomskullar kräver en mer permanent och anpassad lösning för alla vardagar.

Bromma når i nuläget inte upp till årsmålet gällande antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod. Förvaltningen ser en utmaning i att öka personalkontinuiteten. För att komma tillrätta med detta krävs förmodligen fler fasta anställningar. Allt detta sammantaget riskerar att leda till högre kostnader och vi hoppas att de rödgröna tar höjd för detta, så att de äldre i Bromma fortsatt kan ha en trygg tillvaro och god omsorg.

Även förskolans utmaningar lyfts av förvaltningen, med svårigheter att uppnå alla årsmål. Det är bra att utmaningarna pekats ut av förvaltningen och åtgärder kan komma på plats. Här måste den rödgröna majoriteten prioritera rätt och se till att förskoleverksamhetens kvalitet håller i hela Bromma. Det är glädjande att andelen legitimerade förskollärare hamnar på 35,3 %, men desto mer oroande att antalet barn per avdelning inte når årsmålet utan hamnar på 15,7 barn, dock en klar förbättring. Utbildade och engagerade förskollärare är av största vikt för att våra förskolebarn ska lyckas i sin kunskapsresa. Att behålla och öka andelen utbildade förskollärare är förskolans största framtidsutmaning, och som ett led i att vara en attraktiv stadsdel måste vi fortsätta satsa för att förskollärare ska vilja arbeta i Bromma. Forskning visar att tidiga insatser, och tidig utbildning, ger större positiv effekt än senare sådana. Vidare anser vi att förvaltningen skall fortsätta arbetet för att säkerställa att alla barn i förskolan erhåller en ökad andel förskollärlärd undervisning.

Hanna Wistrand (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna vill börja med tacka stadsdelsförvaltningen för ett mycket gott arbete under det andra kvartalet och en väl presenterad andra tertialrapport, 2024.

Liberalernas utgångspunkter för vilken politik som bör föras skiljer sig från den rödgröna majoritetens inriktning. Vi beskriver skillnaderna så här:

Arbetet i Bromma stadsdelsnämnd tar sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad, med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

När vi läser Tertialrapport 2 (sid 116) finner vi: ”Den kommunala hemtjänsten i egen regi prognostiserar ett underskott på 15,1 miljoner kronor”.

Det innebär att på en månad har bedömningen av det befarade underskottet ökat med 3,7 mkr. Liberalerna noterar också skrivningen kring att det inom förvaltningen pågår ett arbete för att åtgärda problemen, trots detta ökar underskotten snabbt. Vi kommer att ställa en skriftlig fråga om detta.

Med tanke på att rekrytering och utveckling av chefer är en utmaning för alla stadens förvaltningar är det av yttersta vikt att det stora förändringsarbete som nu sätter i gång i Bromma stadsdelsförvaltning görs på ett mycket strukturerat sätt i etapper. För att skydda och värna både medarbetare och verksamheter. Utan bra chefer stannar verksamheten upp och verksamheter kan gå över styr. Det har hänt förut och kan hända igen. Liberalerna vill att förvaltningen regelbundet återrapporterar detta förändringsarbete.

Med tanke på hur mycket naturmark det finns i Bromma är det märkligt att vi inte uppnår nämndmålet: 1.5.2 Brommaborna har tillgång till välskötta parker och grönområden som är tillgängliga och erbjuder aktiviteter.

Det är också märkligt att förvaltningen anser sig ha uppnått målet trots att det är gulmarkerat. Vi noterar att få av insatserna uppfyller kraven för en mer jämställd spontanidrott. Scenen är en möjlighet men endast om den kopplas till en riktad aktivering i samverkan med någon aktör. Utegym är som bekant mest nyttjade av pojkar och män.

Sist men inte minst ska förvaltningen inte starta sidoprojekt som cateringfirmor i egen regi.

Findel Madison (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna granskar som brukligt särskilt förskoleverksamheten och kan glädas åt att flera indikatorer inom förskolan som ej uppfylldes i tertialrapport 1 nu ligger i linje med målet. Det i sig är positivt även om förvaltningen prognostiserar att hälften av indikatorerna inte kommer att uppnås för året. Det rör bland annat antal barn per anställd och barngruppsstorlek. I kombination med fortsatta bristande svenskkunskaper hos delar av personalen är det tydligt att mer kan göras för att säkerställa en god miljö för trygghet och lärande.

Framtiden avgörs i förskolan. Små barngrupper och hög personaltäthet är viktigt för att varje barn ska få individuell uppmärksamhet, känna sig tryggt och ha möjlighet att utvecklas i sin egen takt, samtidigt som det skapar en bättre arbetsmiljö för

personalen att kunna stötta barnens lärande och sociala utveckling. För invånarna i Bromma är tillgången till välutrustade parker och naturområden avgörande för en hälsosam och aktiv livsstil. I fjol missade stadsdelen målet om en 80 procentig nöjdhet kring goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden. I årets andra tertialrapport ligger nöjdheten fortfarande under målet vilket pekar på behovet av att säkerställa att invånarna har tillräckliga möjligheter till utomhusaktiviteter. Det uppsatta årsmålet på 80 procent bör vara en prioritet för att främja välbefinnandet och gemenskapen i samhället.

En delorsak till att målet inte nås kan vara exploatering i grönområden. För att nämna några pågående exempel på exploateringsprojekt i gröna lungor och naturområden så föreslås Enebys egnahemsmiljö splittras itu genom hög radhusbebyggelse mitt i den centrala parken, den ack så nyttjade skogsdungen bredvid Alviksskolan föreslås få en ny "entré" i ett 50 meter långt hyreshus och nu senast föreslås tre burdusa femvåningshus sätta spiken i kistan för ädellövsboden och hassellunden mellan smalhusen i Åkeshov.

Det är av yttersta vikt att Brommas grönområden bevaras för både nuvarande och kommande generationers välbefinnande. Att skydda dessa områden är avgörande för att säkerställa att invånarna har tillgång till platser där de kan njuta av naturen, träna och koppla av. För att uppfylla målet på 80 procent nöjdhet är det därför viktigt att prioritera bevarandet av Brommas grönområden. Det är därför beklagligt att Sverigedemokraterna som enda parti driver dessa frågor, i Bromma och i staden i stort.

Med det sagt tackar givetvis Sverigedemokraterna förvaltningen för en rigorös och lättöverskådlig tertialrapport. Brommas framtid lär vara ljus, även om ytterligare ljusglimtar hade kunnat anas med ett annat styre.

Ersättaryttrande

Christopher Oscarsson (KD) instämmer i särskilt uttalande från Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C).

Christopher Oscarsson (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Hur planerar förvaltningen att hantera kravet på att upprätthålla samhällsbärande funktioner, som snöröjning och renhållning, under extrema förhållanden där eldrivna maskiner inte är tillräckligt tillförlitliga?

Finns det diskussioner om att införa andra fossilfria alternativ, såsom biobränslen eller vätgas, för att komplettera eldrift och säkerställa krisberedskapen?

Vad är de huvudsakliga målen med den kommande miljörevisionen av parkdriftentreprenören, och hur säkerställer ni att alla parter följer de miljökrav som ingår i det nya avtalet?

Vilka åtgärder planeras om revisionen visar på brister i
entreprenörens efterlevnad av fossilfrihet eller andra miljökrav?

Hur påverkar leasingavtalen för elektriska fordon och maskiner den
långsiktiga ekonomiska planeringen för verksamheten?

Underlag till förskolerapport:

Hur ser förvaltningen på utmaningen gällande bristen på
legitimerade förskollärare, särskilt i ljuset av de utmaningar som
nämns gällande rekrytering av kortare vikariat och minskade
ekonomiska möjligheter att ha fler legitimerade förskollärare per
avdelning?

Handlingar i ärendet

- 1727528 Bilaga 01 - SDN06
- 1727529 Bilaga 02 - UH018
- 1727527 Bilaga 06 - Utfasning av fossila branslen i st
- 1727530 Bilaga 03 - Ansökan om budgetjusteringar för (1)
- 1727531 Bilaga 04 - Underlag till förskolerapport
- 1732491 Bilaga 05 - Parkleksplan Bromma sdf 2024
- 1734224 (Godkänd - R 1) Tertialrapport 2 2024 Bromma

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Johan Esko,Heinonen	2024-09-27
Matyas-Gyorgy,Keresztesi	2024-09-27